

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШЛЫГЫ

КАРАР

10 09 2020 ел

№ 52

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Советының шәхси мәгълүматларны эшкәртүнен
куркынычсызлык сәясәтен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми
принциплары турында» 06.10.20 ел, №131-ФЗ Федераль закон, Татарстан
Республикасы Аксубай муниципаль районы Уставы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Советының
шәхси мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлыгы сәясәтен расларга (1 нче
кушымта).

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль
районының рәсми сайтында интернет челтәрендә түбәндәге адрес буенча
урнаштырырга: <http://aksubayevo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы
хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы башлыгы

К. К. Гилманов

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль
районы Советының
__ . __ . 2020 ел, № __
карары белән расланган
1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы Советының
персональ мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлыгы сәясәте**

1. Төп терминнар һәм билгеләмэләр

Әлеге сәясәт максатлары өчен түбәндәге терминнар һәм билгеләмэләр кулланыла:

Шәхси мәгълүматлар операторы (алга таба – Оператор) – дәүләт органы, Муниципаль орган, юридик яки физик зат, мөстәкыйль рәвештә яки башка затлар белән берлектә шәхси мәгълүматларны эшкәртүне оештыручы һәм (яки) гамәлгә ашыручы, шулай ук шәхси мәгълүматларны эшкәртүнең максатларын, шәхси мәгълүматлар белән эшкәртелергә тиешле шәхси мәгълүматлар составын, гамәлләр (операцияләр) билгели торган шәхси мәгълүматлар;

Шәхси мәгълүматлар субъекты-шәхси мәгълүматлар кERGән физик зат;
Оператор хезмәткәре-оператор белән Хезмәт һәм башка гражданлык-хокук мөнәсәбәтләрендә торучы физик зат.

Шәхси мәгълүматлар- турыдан-туры яки читләтеп билгеле яки билгеләнә торган физик затка (шәхси мәгълүматлар субъектына) караган теләсә нинди мәгълүмат.

Биометрик шәхси мәгълүматлар-кешенең физиологик һәм биологик үзенчәлекләрен характерлый торган мәгълүматлар, алар нигезендә шәхесне билгеләргә мөмкин.

Шәхси мәгълүматларны эшкәртү-автоматлаштыру чараларын кулланып яисә шәхси мәгълүматлар белән кулланмыйча башкарыла торган теләсә нинди гамәл (операция) яки гамәлләрнең (операцияләрнең) жыелма жыелмасы, шул исәптән, шәхси мәгълүматларны жыю, язу, системалаштыру, туплау, саклау, аныклау (яңарту, үзгәртү), тартып алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, керү), зарарсызлау, блоклау, бетерү, юк итү, шәхси мәгълүматларны юк итү;

Шәхси мәгълүматларны тарату-билгесез затлар даирәсенә шәхси мәгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

Шәхси мәгълүматларны бирү-билгеле бер затка яки билгеле бер даирәгә шәхси мәгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

Шәхси мәгълүматларны зарарсызландыру – шәхси мәгълүматларны өстәмә мәгълүмат кулланмыйча гына шәхси мәгълүматларның конкрет субъектына каравын билгеләү мөмкин булмаган гамәлләр;

Шәхси мәгълүматларны бирү-билгеле бер затка яки билгеле бер даирәгә шәхси шәхси мәгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

Шәхси мәгълүматларны блоклау-шәхси мәгълүматларны эшкәртүне вакытлыча туктату (шәхси мәгълүматларны төгәлләштерү өчен кирәк булган очраклардан тыш).

Шәхси мәгълүматларны юк итү-шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасында шәхси мәгълүматларның эчтәлеген торгызу һәм (яки) шуның нәтижәсендә шәхси мәгълүматларның матди чыганакалары юкка чыга торган гамәлләр;

Шәхси мәгълүматларны автоматлаштырылган эшкәртү – исәпләү техникасы чаралары ярдәмендә шәхси мәгълүматларны эшкәртү;

Шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасы-мәгълүмат базаларында булган һәм аларны эшкәртүне тәмин итә торган шәхси мәгълүматлар жыелмасы;

Шәхси мәгълүматларның конфиденциальлеге-операторлар һәм башка затлар, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, шәхси мәгълүматларны өченче затларга ачмаска һәм шәхси мәгълүматларны шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгыннан башка таратмаска тиеш;

Мәгълүматка санкцияләнген керү – керү рөхсәтен чикләү кагыйдәләрен бозмый торган мәгълүматтан файдалану;

Санкцияләнмәген керү (алга таба - НСД) – исәпләү техникасы чаралары яисә автоматлаштырылган системалар белән күрсәтелә торган штат чараларын кулланудан файдалану мөмкинлеген чикләү кагыйдәләрен бозучы мәгълүматтан файдалану мөмкинлеге.

Шәхси мәгълүматларның куркынычсызлыгы куркынычы - санкцияләнмәгән, шул исәптән очраклы рәвештә шәхси мәгълүматка керү куркынычы тудыручы шартлар һәм факторлар жыелмасы, аның нәтижәсе-шәхси мәгълүматларны юк итү, үзгәртү, блоклау, күчерү, бирү, тарату, шулай ук аларны эшкәрткәндә хокуксыз башка гамәлләр.

Шәхси мәгълүматларның сакланганлык дәрәжесе- шәхси мәгълүматлар системаларында аларны эшкәрткәндә шәхси мәгълүматлар иминлегенә билгеле бер куркынычларын нейтральләштерүне тәмин итә торган таләпләрне характерлаучы комплекслы күрсәткеч.

Һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүматлар-шәхси мәгълүматлар, шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы белән бирелгән чикләнмәгән затлар даирәсенән файдалану мөмкинлеге.

2. Гомуми нигезлэмэлэр

2.1. Элеге сәясәт Аксубай муниципаль районы Советы хезмәткәрләренә һәм Аксубай муниципаль районы Советына шикаятъ яки гариза белән мөрәжәгать иткән гражданның шәхси мәгълүматларын жыю, эшкәртү һәм яклау тәртибен билгели.

2.2. Элеге сәясәтне эшләү өчен нигез булып тора:

- Россия Федерациясе Конституциясе;
- Россия Федерациясе Гражданлык кодексы;
- «Шәхси мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон;
- «Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында» 27.07.2006 ел, № 149-ФЗ Федераль закон;
- «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 27.07.2004 ел, №79-ФЗ Федераль закон;
- «Коррупциягә каршы тору турында» 25.12.2008 ел, №273-ФЗ Федераль закон;
- «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 27.07.2010 ел, №210-ФЗ Федераль закон;
- Россия Федерациясе Хезмәт кодексы;
- Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 01.11.2012 ел, №1119 карары белән расланган шәхси мәгълүматларны мәгълүмат системаларында эшкәрткәндә аларны саклауга карата таләпләр;
- Автоматлаштыру чараларын кулланмыйча башкарыла торган шәхси мәгълүматларны эшкәртү үзенчәлекләре турында нигезләмә Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 15.09.2008 ел, №687 карары белән расланган;
- «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый актларда, дәүләт яки муниципаль органнар булып торучы операторлар тарафыннан каралган бурычларны үтәүне тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар исемлегенә Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 21.03.2012 ел, №211 карары белән расланган;
- Россия ФСТЭКның 18.02.2013 ел, №21 боерыгы белән расланган шәхси мәгълүматлар иминлеген тәмин итү буенча оештыру һәм техник чараларның составы һәм эчтәлегенә;
- «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте турында» 16.01.2003 ел, № 3-ТРЗ Татарстан Республикасы законы һәм шәхси мәгълүматны яклау өлкәсендә башка норматив хокукый актлар.

2.3. Элеге сәясәтнең максаты- район Советына мөрәжәгать иткән гражданның, шулай ук район Советы хезмәткәрләренә шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен, шул исәптән шәхси тормышының кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә хокукларын яклауны тәмин итү, шулай ук район Советының шәхси мәгълүматларыннан файдалану мөмкинлегенә булган вазифаи затларның шәхси мәгълүматларын эшкәртүне һәм яклауны жайга сала торган таләпләргә һәм нормаларны үтәмәгән өчен җаваплылыгын билгеләү.

Район Советында шәхси мәгълүматларны эшкәртү әлеге сәясәттә һәм Россия Федерациясенә шәхси мәгълүматлар өлкәсендәге законнарында каралган принципларны һәм шартларны үтәп башкарыла.
Гражданның шәхси мәгълүматлары конфиденциаль мәгълүмат категориясенә керә.

3. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын эшкәртү шартлары һәм гомуми принциплары

3.1 Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын эшкәртү түбәндәге принциплар нигезендә башкарыла:

3.1.1. Шәхси мәгълүматларны эшкәртү законлы һәм гадел рәвештә башкарылырга тиеш.

3.1.2. Шәхси мәгълүматларны эшкәртү конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән генә чикләнергә тиеш. Шәхси мәгълүматларны жыю максатларына туры килми торган эшкәртү рөхсәт ителми.

3.1.3. Шәхси мәгълүматларны үз эченә алган, аларны эшкәртү үзара туры килми торган максатларда гамәлгә ашырыла торган мәгълүматлар базаларын берләштерү рөхсәт ителми.

3.1.4. Эшкәртү тиеш генә шәхси мәгълүматлар, алар җавап бирә, аларны эшкәртү максатлары.

3.1.5. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматларның эчтәлегенә һәм күләменә билгеләнгән эшкәртү максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәртү максатларына карата артык булырга тиеш түгел.

3.1.6. Шәхси мәгълүматларны эшкәрткәндә шәхси мәгълүматларның төгәллеге, аларның житәрлеклеге, ә кирәкле очракларда шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатларына карата актуальлеге тәмин ителергә тиеш. Район Советы тулы булмаган яисә төгәл булмаган мәгълүматларны бетерү яки төгәлләштерү буенча аларны кабул итүне тиешле чаралар күрергә яисә тәмин итәргә тиеш.

3.1.7. Шәхси мәгълүматларны саклау шәхси мәгълүматлар субъектын билгеләргә мөмкинлек бирүче формада, әгәр шәхси мәгълүматларны саклау срогы федераль закон белән билгеләнмәгән булса, шәхси мәгълүматлар субъекты аның яклавы булып тора. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, бу максатларга ирешкәндә, эшкәртү максатларына ирешкәндә, юкка чыгарылырга яки зарарсызландырылырга тиеш.

3.2 Кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен тәмин итү максатларында, район Советы һәм аның вәкилләре гражданның шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә түбәндәге гомуми таләпләрне үтәргә тиеш:

3.2.1. Район Советы хезмәткәрләренә һәм аларның гайлә эгзаларының шәхси мәгълүматларын эшкәртү бары тик «Шәхси мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, шәхси

мәгълүматлар һәм башка норматив хокукый актлар өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын үтәүне тәмин итү, хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштерү, хезмәт хакын һәм башка керемнәрне исәпләү һәм бирү, салым һәм пенсия түләүләре, хезмәткәрләргә эшкә урнашуда, укуда ярдәм итү, хезмәткәрләрнең шәхси куркынычсызлыгын тәмин итү, эшчеләрнең санын һәм сыйфатын тикшерү, район Советы мөлкәтенең сакланышын тәмин итү, хезмәткәрләрнең һәм аларның гаилә әгъзаларының керемнәре, күчемле һәм күчемсез мөлкәте турында декларацияләр жыю һәм эшкәртү максатларында гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.2.2. Шәхси мәгълүматлар субъектының барлык шәхси мәгълүматларын аның үзеннән яки аның вәкаләтле вәкиленнән алырга кирәк. Әгәр шәхси мәгълүматлар субъектының шәхси мәгълүматларын өченче яктан гына алырга мөмкин булса, шәхси мәгълүматлар субъекты бу хакта алдан хәбәр ителергә тиеш һәм аннан язмача ризалык алырга тиеш;

3.2.3. Район Советы эшкәртелә торган шәхси мәгълүматларның күләмен һәм эчтәлеген билгеләгәндә Россия Федерациясе Конституциясе, Хезмәт кодексы, шәхси мәгълүматларны яклау, коррупциягә каршы тору һәм дәүләт граждан хезмәте өлкәсендәге Россия Федерациясе законнары, шәхси мәгълүматларны яклау өлкәсендәге башка норматив актларга таянып эш итәргә тиеш.

3.2.4. Район Советы шәхси мәгълүматларны раса, милли, сәяси карашларга, дини һәм фәлсәфи карашларга, интим тормышка кагылышлы, федераль законнарда каралган очрактан тыш, алырга һәм эшкәртәргә хокуклы түгел. Россия Федерациясе Конституциясенең 24 статьясы нигезендә, хезмәт мөнәсәбәтләре мәсьәләләре белән турыдан-туры бәйлә очрактарда, район Советы хезмәткәрнең шәхси тормышы турындагы мәгълүматларны бары тик аның язма ризалыгы белән генә алырга һәм эшкәртәргә хокуклы.

3.2.5. Район Советында шәхси мәгълүматларны автомат рәвештә эшкәртү нигезендә шәхси мәгълүматлар субъектларына карата юридик нәтижеләргә китерә торган яисә аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә, федераль законнарда каралган очрактан тыш, юридик нәтижеләр тудыра торган карарларны кабул итү тыела.

3.2.6. Шәхси мәгълүматлар субъектына карата юридик нәтижеләргә китерә торган яисә аның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы бүтән рәвештә кагылучы карар бары тик шәхси мәгълүматлар субъектының язмача ризалыгы булганда гына яисә федераль законнарда каралган очрактарда гына, аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәртү нигезендә кабул ителергә мөмкин.

3.2.7. Район Советы шәхси мәгълүматлар субъектына бары тик аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәртү нигезендә карар кабул итү тәртибен һәм мондый карарның мөмкин булган юридик нәтижеләрен аңлатырга, мондый карарга каршы каршылыкка юл куярга, шулай ук үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау тәртибен аңлатырга тиеш.

3.2.8. Район Советы язма мөрәжәгатьне теркәгәннән соң утыз көн эчендә шәхси мәгълүматлар субъектының каршылыгын карарга һәм мондый каршылыкны карау нәтижәләре турында хәбәр итәргә тиеш.

3.2.9. Шәхси мәгълүматлары субъектның шәхси мәгълүматларын хокуксыз кулланудан яки югалтудан яклау район Советы үз акчалары хисабына, федераль законнар һәм башка норматив документлар белән билгеләнгән тәртиптә тәмин ителергә тиеш.

3.2.10. Район Советы хезмәткәрләре хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын эшкәртү тәртибен билгеләүче район Советы документлары белән шәхси имзасы астында, шулай ук бу өлкәдә аларның хокуклары һәм бурычлары турында танышырга тиеш.

4. Шәхси мәгълүматлар субъектның шәхси мәгълүматларын алу.

4.1 Шәхси мәгълүматларны алу күбесенчә, Россия Федерациясе законнарында каралган очрактан тыш, аның язма ризалыгы нигезендә, субъектның үзенә шәхси мәгълүматларны бирү юлы белән гамәлгә ашырыла. Федераль законнарда каралган очрактарда, шәхси мәгълүматларны эшкәртү шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы белән генә язма рәвештә башкарыла. Кәгазь формада үз кулың белән имзаланган килешүгә тигез мәгънәдә федераль закон нигезендә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә ризалык таныла. Шәхси мәгълүматлар субъектының шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә язма рәвештә ризалыгы үз эченә, аерым алганда, үз эченә алырга тиеш:

- 1) шәхси мәгълүматлар субъектының фамилиясе, исеме, атасының исеме, адресы, шәхесен таныкларчы төп документ номеры, күрсәтелгән документ бирү датасы һәм аны биргән орган турында белешмәләр;
- 2) Шәхси мәгълүмат субъекты вәкиленең фамилиясе, исеме, атасының исеме, адресы, шәхесен таныкларчы төп документ номеры, күрсәтелгән документны бирү датасы һәм аны биргән орган турында белешмәләр, әлеге вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы ышаныч кәгазе яки башка документ реквизитлары (шәхси мәгълүмат субъекты вәкиленнән ризалык алганда);
- 3) район Советының тулы исеме һәм адресы;
- 4) шәхси мәгълүматларны эшкәртү максаты;
- 5) шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы бирелә торган шәхси мәгълүматлар исемлеге;
- 6) район Советның йөкләмәсе буенча шәхси мәгълүматларны эшкәртүне башкаручы затның исеме яки фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы, әгәр эшкәртү аңа йөкләнгән булса;
- 7) район Советы тарафыннан кулланыла торган шәхси мәгълүматларны эшкәртү ысулларының гомуми тасвирламасы рәхсәт бирелә торган шәхси мәгълүматлар булган гамәлләр исемлеге;
- 8) әгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, шәхси мәгълүмат субъекты ризалыгы, шулай ук аны чакыртып алу ысулы гамәлдә булган вакыт;

9) шәхси мәғлүматлар субъекты имзасы.

4.2. район Советының шәхси мәғлүматларны эшкәртү шәхси мәғлүматлар субъектының язма ризалыгын алуны таләп итми:

1) шәхси мәғлүматларны эшкәртү федераль законнарда каралган максатларга ирешү өчен, район Советына Россия Федерациясе законнары белән йөкләнгән функцияләренә, вәкаләтләренә һәм бурычларны үтәү өчен кирәк;

2) шәхси мәғлүматларны эшкәртү район Советы вәкаләтләрен үтәү өчен «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 27.07.2010 ел, № 210-ФЗ Федераль законда каралган дәүләт хезмәтләре күрсәтүдә, шул исәптән шәхси мәғлүмат субъектын дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренә бердәм порталында һәм (яки) региональ порталларында теркәүне дә кертеп, кирәк;

3) шәхси мәғлүматларны эшкәртү, яклавы яки отышлы сатып алучы яки поручитель булган килешүне үтәү өчен, шулай ук шәхси мәғлүматлар субъекты инициативасы буенча килешү яки шәхси мәғлүмат субъекты буенча килешү төзү өчен кирәк, аның буенча субъект отышлы сатып алучы яки поручитель булчак;

4) шәхси мәғлүматларны эшкәртү район Советның яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тормышка ашыру өчен кирәк, шул ук вакытта шәхси мәғлүматлар субъекты хокуклары һәм ирекләре бозылмаган очракта;

5) шәхси мәғлүматларны эшкәртү статистик яки башка тикшеренү максатларында, шәхси мәғлүматларны мәжбүри рәвештә зарарсызландыру шарты белән башкарыла;

6) шәхси мәғлүматларны эшкәртү гамәлгә ашырыла, чикләнмәгән затлар даирәсе керә ала, аларга шәхси мәғлүматлар субъектының үзе яки аның үтенече буенча (һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәғлүматлар) керә ала;

7) Федераль закон нигезендә басылып чыгарга яки мәжбүри ачылырга тиешле шәхси мәғлүматларны эшкәртү гамәлгә ашырыла.

4.3. Шәхси мәғлүматларның махсус категорияләрен, биометрик шәхси мәғлүматларны эшкәртү, шәхси мәғлүматларны шәхси мәғлүматлар субъектының язма ризалыгыннан башка дәүләт чиге аша тапшыру бары тик федераль законнарда каралган очракларда гына район Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Шәхси мәғлүматларны саклау һәм эшкәртү.

5.1 Шәхси мәғлүматлар район Советы тарафыннан шәхси мәғлүматларны саклау турындагы гамәлдәге закон таләпләрен үтәп саклана һәм эшкәртелә.

5.2 Район Советында шәхси мәғлүматларны эшкәртү катнаш ысул белән башкарыла: автоматлаштырылмаган һәм автоматлаштырылган.

5.3 шәхси мәғлүматлар субъектларының шәхси мәғлүматлары район Советында кәгазьдә һәм электрон рәвештә саклана һәм эшкәртелә.

5.4 Шәхси мәғлүматларны үз эченә алган кәгазь документларны саклау һәм эшкәртү район Советы тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 15.09.2008 ел, №687 карары белән расланган шәхси мәғлүматларны автоматлаштыру чараларыннан файдаланмыйча эшкәртү үзенчәлекләре турындагы нигезләмә таләпләре, аерым категория документларны саклауның махсус тәртибен регламентлаучы башка норматив документлар нигезендә башкарыла.

5.5 Шәхси мәғлүматларны электрон рәвештә саклау һәм эшкәртү район Советы тарафыннан, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 01.11.2012 ел, №1119 карары белән расланган шәхси мәғлүматларны саклау таләпләре нигезендә башкарыла.

5.6. Район Советында шәхси мәғлүматларны электрон рәвештә дә, кәгазьдә дә саклау, аларны эшкәртү максатларына караганда, аннан да озаграк тугел гамәлгә ашырыла. Шәхси мәғлүматлар эшкәртү максатларына ирешү яки аларның казанышларына ихтыяж югалган очракта юкка чыгарылырга тиеш.

5.7. Шәхси мәғлүматлар субъектларының шәхси мәғлүматларын үз эченә алган документларны саклау норматив актларда билгеләнгән саклау вакыты дәвамында гамәлгә ашырыла. Саклау вакыты чыккач, документлар юкка чыгарылырга тиеш, ул өченче затларның юкка чыгарыла торган документларга санкцияләнмәгән керүен юкка чыгара.

6. Шәхси мәғлүматларны яклау.

6.1 Район Советы шәхси мәғлүматларны эшкәрткәндә шәхси мәғлүматларны хокуксыз яки аларга очраклы рәвештә керүдән, шәхси мәғлүматларны юк итү, үзгәртү, блоклау, бирү, тарату, шулай ук «Шәхси мәғлүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законның 19 статьясында каралган башка хокуксыз гамәлләрдән саклау өчен кирәкле хокукый, оештыру һәм техник чаралар күрергә тиеш.

6.2. Район Советында шәхси мәғлүматлар субъектларының куркынычсызлыгын тәмин итү түбәндәге чаралар белән башкарыла:

- 1) шәхси мәғлүмат системаларында аларны эшкәрткәндә шәхси мәғлүматларның куркынычсызлыгы куркынычларын билгеләү;
- 2) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән шәхси мәғлүматлар иминлеген тәмин итү буенча оештыру һәм техник чараларны куллану;
- 3) билгеләнгән тәртиптә узган мәғлүматны саклау чараларының туры килү-килмәүне бәяләү процедурасын куллану;
- 4) шәхси мәғлүматларның куркынычсызлыгын тәмин итү буенча күрелә торган чараларның нәтижәлелеген бәяләү;
- 5) шәхси мәғлүматларны машина (матди) чыганаclarын исәпкә алу;
- 6) шәхси мәғлүматларга санкциясез керү фактларын ачыклау һәм чаралар күрү;
- 7) аларга санкцияләнмәгән керү нәтижәсендә модификацияләнгән яки юкка чыгарылган шәхси мәғлүматларны торгызу;

- 8) шәхси мәғлүматлар системаларында эшкәртелә торган шәхси мәғлүматка керү кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук шәхси мәғлүматлар системаларында шәхси мәғлүматлар белән эшләнә торган барлык гамәлләрне теркәү һәм исәпкә алуны тәэмин итү;
- 9) шәхси мәғлүматларның куркынычсызлыгын һәм шәхси мәғлүматларның мәғлүмат системаларының сакланышын тәэмин итү буенча күрелә торган чаралар артыннан контроль.

7. Шәхси мәғлүматлар субъектларының шәхси мәғлүматларын өченче затларга тапшыру.

7.1 Шәхси мәғлүматларны район Советы тарафыннан өченче затларга барытик шәхси мәғлүматлар субъектының язма ризалыгы белән генә тапшырыла («Шәхси мәғлүматлар турында» 27.07.2006 ел. №152-ФЗ Федераль законның 6 статьясында каралган очрақлардан тыш):

- 1) шәхси мәғлүматларны тапшыру Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яки Федераль законда каралган максатларга ирешү өчен, район Советына Россия Федерациясе законнары белән йөкләнгән функцияләрне, вәкаләтләрне һәм бурычларны үтәү өчен кирәк;
- 2) шәхси мәғлүматларны тапшыру суд актын, башка орган актын яки вазыйфай затның Россия Федерациясе законнары нигезендә мәжбүри үтәлгә тиешле актын үтәү өчен кирәк;
- 3) шәхси мәғлүматларны тапшыру «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 27.07.2010 ел, №210-ФЗ Федераль законда каралган Советы вәкаләтләрен үтәү өчен дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүдә мөһим;
- 4) шәхси мәғлүматларны тапшыру шәхси мәғлүматларны яклавы яки файдалы сатып алучы яки поручитель булган килешүне үтәү өчен, шулай ук шәхси мәғлүматлар субъекты инициативасы буенча шартнамә төзү өчен кирәк, аның буенча шәхси мәғлүматлар субъекты отышлы сатып алучы яки поручитель булачак;
- 5) шәхси мәғлүматларны тапшыру, әгәр аның ризалыгын алу мөмкин булмаса, шәхси мәғлүматлар субъектының тормышын һәм сәламәтлеген яки башка тереклек өчен мөһим булган мәнфәгатьләрен яклау өчен кирәк;
- 6) шәхси мәғлүматларны тапшыру район Советының яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру өчен, йә ижтимагый әһәмияткә ия максатларга ирешү өчен кирәк, шул ук вакытта шәхси мәғлүматлар субъекты хокуклары һәм ирекләре бозылмаган очрақта;
- 7) һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәғлүматларны тапшыру;
- 8) федераль закон нигезендә басылып чыгарга яисә мәжбүри ачылырга тиешле шәхси мәғлүматларны тапшыру;
- 9) федераль законнарда турыдан-туры каралган башка очрақларда.

8. Шәхси мәғлүмат субъектларының шәхси мәғлүматларының һәркем өчен мөмкин булган чыганақлары.

8.1 Шәхси мәғлүматлар субъектының шәхси мәғлүматларын шәхси мәғлүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганақларына кертү бары тик аның язма ризалығы булганда ғына мөмкин.

8.2 мәғлүмати тәмин итү максатларында, район Советы тарафыннан, билгесез затлар даирәсе белән танышу өчен, персонал мәғлүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганақлары (шул исәптән Интернет челтәрендә сайтлар, телефон белешмәләре, мәғлүмат стендлары һ. б.) булдырыла ала. Шәхси мәғлүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганақларына бары тик шәхси мәғлүматлар субъектының язмача ризалығы белән күрсәтелгән шәхси мәғлүматлар ғына кертелә ала.

8.3 һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәғлүматлар чыганақларыннан шәхси мәғлүматлар шәхси мәғлүматлар субъекты таләбе буенча, шәхси мәғлүматларның һәркем файдалана алырлык чыганақларында аларны урнаштыру максатларына ирешү буенча, я суд карары буенча яисә башка вәкаләтле дәүләт органнары карары буенча, төшереп калдырылырга мөмкин. Шәхси мәғлүматлар шәхси мәғлүматлар субъекты таләбе буенча, шәхси мәғлүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганақларыннан төшереп калдырылырга мөмкин.

9. Шәхси мәғлүматларны эшкәртүне һәм яклауны жайга салучы нормаларны бозган өчен жаваплылык

9.1. Район Советы хезмәткәрләре, шәхси мәғлүматларны эшкәртү кагыйдәләрен бозуда, шәхси мәғлүматларны юкка чыгаруда, бозуда яки шәхси мәғлүматлар субъектларының хокукларын бозуда гаепләләр, федераль законнар нигезендә дисциплинар, административ, граждан-хокукый яки жинаять жаваплылығына тартылалар.